

ประกาศไขความ ใน พระราชบัญญัติ

ลักษณะปกครอง ท้องที่ ๒๒ มาตรา

มี พระบรมราชโองการ ดำรัสเหนือเกล้าฯ ให้ประกาศให้ทราบทั่วกัน ว่า ตามข้อ ความใน พระราชบัญญัติ ลักษณะ ปกครอง ท้องที่ รัตนโกสินทร ศก ๑๑๖ มาตรา ๑๐ ซึ่งว่า ด้วยห้ามมิให้ตั้ง ทหาร ซึ่งยัง อยู่ใน หน้า ที่ รับราชการ ประจำ เป็น ผู้ใหญ่บ้าน แห่งหนึ่ง กับ มาตรา ๒๑ ที่ว่า ด้วยโปรดเกล้าฯ พระราชทาน พระบรมราชา นุญาต ให้ผู้ใหญ่บ้าน ซึ่งเป็นไพร่ หดอง ฤ็ มีหน้าที่ ราชการ แต่ไม่ต้อง เสียเงิน ค่า ราชการ อีกแห่งหนึ่งนี้ เจ้ากระทรวงต่าง ๆ ซึ่ง มีหน้าที่ จะ ต้อง ปฏิบัติ ราชการ ตาม ข้อ ความ ใน พระราชบัญญัติ ยัง เข้าใจ ความ ไม่ตรงกัน จึง ทรง พระกรุณา โปรดเกล้าฯ ให้ ไข ความ ตาม พระราชบัญญัติ ทั้ง ๒ มาตรา ออกไว้ ให้เป็นที่ เข้าใจ ดังนี้ คือ

ข้อ ๑ ตาม ความใน มาตรา ๑๐ ซึ่งว่า ผู้ที่ ต้อง เลือก เป็น ผู้ใหญ่ บ้าน ต้อง มิใช่ เป็น ทหาร ที่ ยัง อยู่ใน หน้า ที่ ราชการ ประจำ นั้น ให้ ฟัง เข้าใจ ว่า ทหาร บก ทหาร เรือ แด พด ชาว วง ๓ จำพวก นี้ ซึ่ง นับว่า เป็น ทหาร

ตาม พระราช บัญญัติ ทหาร เหล่านั้น ที่ได้ เข้า รับ ราชการ แล้วย แด อายุ ค่า กว่า ๕๐ ปี นับว่า ยัง เป็น ทหาร ที่ ยัง รับ ราชการ ประจำ ตาม พระราช บัญญัติ แต่ ว่า ให้ รับ ราชการ เป็น ผู้ใหญ่ บ้าน ได้ ตั้ง แต่ อายุ ๕๐ ปี แล้วไป

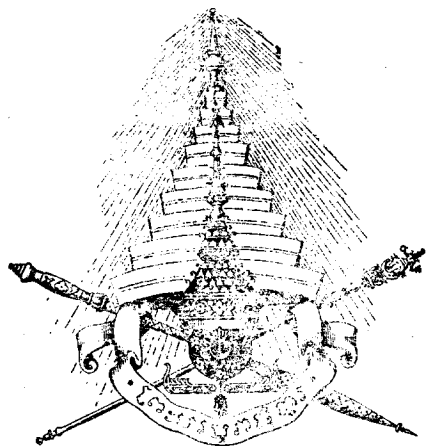
ข้อ ๒ ทหาร บก กี่ดี ทหาร เรือ กี่ดี คน ชาว วง กี่ดี ที่ ยัง ไม่ได้ รับ ราชการ เป็น ทหาร หรือ ยัง ไม่ ปรากฏ ว่า เป็น หมู่ ทหาร หรือ คน ที่ สัมทบ กรม เข้า ชำระ เป็น ทหาร ถ้า ได้รับ ประทวน เป็น ผู้ใหญ่ บ้าน ไม่ต้อง รับ ราชการ ทหาร ตลอด เวลา ที่ อยู่ใน ตำแหน่ง ผู้ใหญ่ บ้าน เว้นไว้ แต่ ความ ปรากฏ ว่า คน นั้น หลบหนี จาก ราชการ ทหาร ไปรับ ตำแหน่ง เป็น ผู้ใหญ่ บ้าน จึง ให้ ส่ง ตัว คืน ไปให้ รับ ราชการ ทหาร

ข้อ ๓ หมู่ ทหาร ที่ รับ ตำแหน่ง เป็น ผู้ใหญ่ บ้าน ให้ ชำระ หดอง เทศาภิบาล เป็น ผู้ชำระ เร่งส่ง ให้ กรม ทหาร

ข้อ ๔ ถ้า ราษฎร ได้ เลือก ทหาร กี่ดี ฤ็ เป็น ไพร่ หดอง ฤ็ มี ดัง กัด ใน กรมหนึ่ง กรมใด กี่ดี ถ้า การ ที่ เลือก นั้น เป็น ไป โดย ชอบ ด้วย พระราชกำหนด กฎหมาย แล้ว ให้ ชำระ หดอง เทศาภิบาล มี จดหมาย แจ้ง ความ แก่ ผู้บัญชา การ เจ้าของ กรม ภายใน กำหนด เดือน ๑ แต่ วันที่ ตั้ง จะได้ ออกใบ อนุญาต หัก โอน ให้ ตาม ขรรณ เนียม ราชการ ใน ระหว่าง เวลา ที่ สอบ ส่วน นั้น ให้ ผู้ที่ ได้ รับ ตำแหน่ง เป็น ผู้ใหญ่ บ้าน รับ ราชการ ใน หน้า ที่ เหมือน เป็น ผู้ใหญ่ บ้าน ทุก ประการ ห้าม มิให้ เรียก ค่า ขรรณ เนียม ใน การ หัก โอน จาก ผู้ใหญ่ บ้าน

ข้อ ๕ เมื่อผู้ใหญ่บ้านซึ่งเปนทหาร ฤ
มีสังกัด อยู่ต่าง กรม ซึ่งได้ ขอ โอน มา นั้น
ออกจาก ตำแหน่ง ผู้ใหญ่ บ้าน เมื่อใด ให้
ข้าหลวงเทศาภิบาล แจ้งความแก่ผู้บัญชาการ
เจ้า ของกรม ภายใน เดือน ๓

ข้อ ๖ ในเวลาที่ผู้ใหญ่บ้าน รับราช
การ อยู่ในหน้าที่ ห้ามมิให้เจ้า หม่อม นายเดิม
ใช้สอย กะเกณฑ์ แดห้ามมิให้ เกาะกุม รบ
กวน ถาน เปน คน อยู่ ใน สังกัด เดิม เปน อัน ขาด
ประกาศ มา ณ วันที่ ๓ กันยายน รัตน
โกสินทร ศก ๑๒๐ เปน วันที่ ๑๑๘๘ ใน
รัชกาล บัดนี้

ประกาศ เปลี่ยน อัตรากำเก็บ ภาษีเรือ
มณฑลต่าง ๆ

มีพระบรมราชโองการ ดำรัสเหนือเกล้าฯ
สั่ง ว่าวิธี เก็บภาษี เรือ โรง ราน ทุกวัน นี้ ได้
จัด การ เก็บ กัน มา ตาม ข้อ ความ ในประกาศ ดง
วัน พุทธศักราช ๑๒๓๒ และ ตาม พิกัด อัตรากำ
เก็บ ภาษี เรือ ที่ บรรทุก อัฐุ ทราบ ภาระ เบื้อง และ ที่ บรรทุก
เครื่อง กระจา เดิม ขาย ใน กรุง เทพ ฯ แด หัว

เมือง ให้นำ อากร เก็บ อากร เรือ คอก ละ
๑๖ อัฐุ วา ละ ๑ บาท ถ้าเรือ ที่ บรรทุก สิ้น
ค้า ต่าง ๆ เข้า มา หรือ ออก ไป ขาย ใน กรุง เทพ ฯ
และ หัว เมือง ไต ๆ ก็ดี ตั้งแต่ ๒ เดือน ขึ้น
ไป ให้นำ อากร เก็บ อากร เรือ ดำนั้น * คอก
ละ ๘ อัฐุ วา ละ ๓๒ อัฐุ ถ้าประจำ อยู่ ถึง
๑๒ เดือน ขึ้นไป เก็บ อากร คอก ละ ๑๖ อัฐุ
วา ละ ๑ บาท ถ้า ขาย อยู่ ต่ำ กว่า ๒ เดือน
ลงมา เปน เรือ จร ห้าม มิให้ นำ อากร เก็บ
อากร เปน อัน ขาด มี พิกัด อัตรากำ

ทรง พระราชดำริ เห็น ว่า ตาม พิกัด อัตรากำ
ให้ เก็บ อากร แก่ เรือ ที่ บรรทุก สิ้น ค้า ขาย ประจำ
อยู่ ตั้งแต่ ๒ เดือน ขึ้นไป คอก ละ ๘ อัฐุ วา
ละ ๓๒ อัฐุ ถ้า ขาย อยู่ ต่ำ กว่า ๒ เดือน ลง มา
ห้าม มิให้ เก็บ อากร นั้น ยัง เปน การ ยาก แก่
การ ที่ จะ ตรวจ ครวญ ครวญ อากร แก่ เรือ ตุก ค้า ดังกล่าว
มา แล้ว นั้น อยู่ สมควร จะ แก้ วิธี เก็บ ภาษี
อากร เรือ ที่ บรรทุก สิ้น ค้า จำหน่าย ซึ่ง จอด
ประจำ อยู่ ตั้งแต่ ๒ เดือน ขึ้นไป หรือ ต่ำ กว่า
๒ เดือน ลง มา ให้ เปน พิกัด อัตรากำ อย่าง เดียว
กัน สืบไป

จึง ทรง พระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ ประ
กาศ ให้ ทราบ ทัด กัน ว่า ตั้งแต่ จำนวน รัตน
โกสินทร ศก ๑๒๐ นี้ เปน ต้น ค่อย ไป บรรดา เรือ ที่
บรรทุก สิ้น ค้า ไป จำหน่าย ใน หัว เมือง มณฑล
ไต่ ก็ดี จะ จอด ประจำ อยู่ ตั้งแต่ ๒ เดือน ขึ้นไป
หรือ ต่ำ กว่า ๒ เดือน ลง มา ก็ดี ให้ เก็บ อากร
เรือ ดำนั้น คอก ละ ๘ อัฐุ วา ละ ๓๒ อัฐุ เปน
อัตรากำ เดียว กัน เว้น ไว้ แด เรือ ซึ่ง มี ใบ เสร็จ ว่า
ได้ เสีย ภาษี โรง ราน มา แด เมือง ใน มณฑล
อื่น ใน ปี นั้น ๆ แล้ว จึง ไม่ ต้อง เก็บ ภาษี อัก
แต่ วิธี เก็บ ภาษี เรือ โรง ราน ซึ่ง ได้ เก็บ มา